การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

People participation in the development of the sufficiency economy village in Khok Mang Ngoi area Khon Sawan District Chaiyaphum

ศาสตร์ศิลป์ ละม้ายศรี[1], ดาศรินทร์พัชร์ สุธรรมดี[2], อุมาวดี เดชธำรงค์[3] และกันตินันท์ นามตะ[4]
Sartsil Lamaisri[1], Dasarinphat Suthamdee[2], Umawadee Dejthamrong[3] and Kantinan Namta[4]

[1] คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[1] Faculty of Political Science Chaiyaphum Rajabhat University email: sartsil.l@gmail.com
[2] คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[2] Faculty of Political Science Chaiyaphum Rajabhat University email: jintakan22@hotmail.co.th
[3] คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[3] Faculty of Business Administration Chaiyaphum Rajabhat University email: umawadee@cpru.ac.th,
[4] คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[4] Faculty of Political Science Chaiyaphum Rajabhat University email: sahay-panjok@hotmail.com

Received: April 12, 2022, Reviewed: May 19, 2022, Revised: May 30, 2022, Accepted: June 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 291 คน ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บข้อมูลลักษณะปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณา ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.92 ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.95 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.93 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.91 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.90 ตามลำดับ แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ชุมชนจะใช้วิสัยทัศน“หมูบานปลอดยาเสพติด ผลิตเกษตรอินทรีย ดำเนินวิถีตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียง” โดยใช 4 ยุทธศาสตร ที่จะนำพาหมูบานไปสูความสำเร็จตามวิสัยทัศน ยุทธศาสตรที่ 1 การสรางภูมิคุมกันและปองกันแกไขปญหายาเสพติด ยุทธศาสตรที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตรที่ 3 การพัฒนาการผลิตภายใตเกษตรอินทรีย และยุทธศาสตรที่ 4 การพัฒนาแบบมีสวนรวม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การพัฒนา, เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

Subject research People's Participation in Sufficiency Economy Village Development in Khok Mang Ngoi Sub-district Khon Sawan District Chaiyaphum Province The purpose of this study was to study the level of people's participation in the development of sufficiency economy villages in Khok Mang Ngoi Subdistrict. Khon Sawan District Chaiyaphum Province and to study ways of people participation in the development of sufficiency economy villages in Khok Mang Ngoi Sub-district. Khon Sawan District Chaiyaphum Province is a quantitative research and qualitative Collecting data with the target group, who are people in Khok Mang Ngoi Sub-district. Khon Sawan District Chaiyaphum Province in the amount of 291 people using the purposive sampling method. Primary characterization data using a questionnaire and interview form the tools used for data collection consisted of (1) a 5-point estimation scale questionnaire and a structured interview. Data were analyzed by descriptive statistics, percentage values and content analysis.

The research results showed that the sample group of 291 people who responded to the questionnaire showed the level of people's participation in the development of a sufficiency economy village in Khok Mang Ngoi Sub-district. Khon Sawan District Chaiyaphum Province, it was found that participating in village development, sufficiency economy was at the highest level with an average of 4.92. Participation in decision-making with an average of 4.95, followed by participation in operations with an average of 4.93, followed by participation in receiving benefits with an average of 4.91 and participation In evaluating the mean 4.90 respectively. Guidelines for People's Participation in Sufficiency Economy Village Development in Khok Mang Ngoi Subdistrict Khon Sawan District Chaiyaphum Province The community will use the vision of “drug-free village. Organic production Follow the path of

sufficiency economy" using 4 strategies that will lead the village to the success according to the vision. Strategy 1 Immunity building and prevention and solution to drug problems Strategy 2: Improving the quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy Strategy 3: Production development under organic agriculture and Strategy 4: Participatory Development

Keywords: participation, development, sufficiency economy

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในรัชกาลที่9 ทรงมีพระราชดำรัสในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่คณะบุคคลต่างๆที่เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัยสวนจิตรลดาพระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2540 มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า"การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญสำคัญที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกินแบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่าอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตนเองอันนี้ก็เคยบอกว่าความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะผลิตอาหารของตัวเองจะต้องทอผ้าใส่เองอย่างนั้นมันเกินไปแต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควรบางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไหร่ ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก จึงอาจล้าสมัย คนอื่นเขาต้องการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง "จากพระราชดำรัสดังกล่าวพอสรุปความหมาย ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นแนวทางการดำรงชีวิตและ การปฏิบัติตนของคนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐบาล เพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในด้วยความรอบรู้รอบคอบและความระมัดระวัง อย่างมีคุณธรรม หากมองตามทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว นับได้ว่าเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับทุกระดับได้เป็นอย่างดี ในการแก้ปัญหานั้นจะเกิดขึ้นและสำเร็จได้ ด้วยดีจากความร่วมมือ ความสามัคคี และความเข้าใจในศักยภาพของชุมชนในการรวมตัวกันทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือค้ำจุนซึ่งกันและกันระหว่างกัน ระหว่างกลุ่ม และระหว่างชุมชน อันจะทำให้การเอารัดเอาเปรียบกันหรือความเหลื่อมล้ำในสังคมหมดไปได้ และก่อให้เกิดความพอเพียงอันเป็นเกราะที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับครอบครัว ชุมชน และประเทศได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 9 ทรงพระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไว้ว่า "เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ

อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ (สุภัทรา บุญปัญญโรจน์, 2550)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในส่วนที่10 ว่าด้วยแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 พอสรุปได้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการทางเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชนรวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่การส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดทำแผนพัฒนาประเทศของไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่1 จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10 มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่8 (พ.ศ.2540-2544) ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ ของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่9 (พ.ศ.2545-2549) ได้อัญเชิญ“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนทัศน์การพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”ต่อเนื่องถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มุ่งเน้นการนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐานในการพัฒนาคน และเน้นการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน

ดังนั้นหากพิจารณาถึง แนวนโยบายการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 – 12 ที่ได้น้อมนำเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ก็เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ และสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตพัฒนาคุณภาพชุมชนและพัฒนาคุณภาพของสังคมประเทศชาติ โดยมุ่งให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยเริ่มที่ตนเองตลอดจนเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวให้สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การ

ปกครองและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง ยึดหลักการพึ่งตนเองและหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวทางระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง โดยมีการวางยุทธศาสตร์การ พัฒนาต่างๆเพื่อความอยู่ดีมีสุขตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยอาศัยทุนเดิมของประเทศที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้มีภูมิคุ้มกัน และสร้างสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นทุกมิติทั้งเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาประเทศให้เกิดการอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อน

ชุมชนบ้านโคกมั่งงอย ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นชุมชนที่อยู่ในพื้นที่การพัฒนาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นชุมชนที่เกิดความเปลี่ยนแปลง และได้รับกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ การเมือง เพราะตั้งอยู่ติดกับเขตชุมชนเมือง เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรมทำสวนผัก ทำนา คนในชุมชนอยู่ แบบต่างพึ่งพากันและกัน เมื่อความเจริญด้านการคมนาคม หรือทางเศรษฐกิจ เช่นมีโรงงานขนาดย่อม มีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นในชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอันส่งผลกระทบในด้านต่างๆ แก่ชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนบางส่วนเลิกทำการเกษตร หันมาเป็นลูกจ้างโรงงาน เป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน เป็นธรรมดาว่าเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม การเมือง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ และปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบในการดำรงชีวิตของคนในชุมชนบ้านหญ้าคา ตำบลหนองแจ้งใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ทั้งสิ้น และจากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้นำชุมชนจึงได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในรัชกาลที่ 9 มาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนบนฐานของความพอเพียง อยู่ดี กินดี และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ตามนโยบายของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามบริบทของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จักใช้ รู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ อันจะเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างพอเพียงและอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

วิธีการวิจัย

1. **ขอบเขตของการวิจัย**

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยการศึกษาทบทวนเอกสาร การวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาตามกรอบตามแนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ โคเฮน และอัพฮอฟ (Cohen and Uphoff) ประกอบด้วยกรอบแนวคิดพื้นฐานการมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1) ตัวแปรต้น ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานภาพในชุมชนและการเข้าร่วมกลุ่มในชุมชน

2) ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ มี 4 ด้าน ของ โคเฮน และอัพฮอฟ Cohen and Uphoff (1980) ได้แก่

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.3 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ในการทำวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

2) กลุ่มตัวอย่าง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้นำครัวเรือนที่เป็นตัวแทนในการศึกษา จำนวน 291 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

1.4 ขอบเขตด้านสถานที่ พื้นที่ในการศึกษาวิจัยคือ ชุมชนตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

1.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564 รวมเป็นระยะเวลา 1 ปี

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.92 ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.95 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.93 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.91 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.90 ตามลำดับ

2. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่าปัญหา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จากการสัมภาษณ์และจับกลุมสนทนาดานปญหาตางๆ จากกลุมชาวบานในพื้นที่ ซึ่งเปนคณะกรรมและชาวบานของหมูบาน แบงเปนปญหาตางๆ ดังนี้

1) ปญหาสภาพพื้นที่ในการเพาะปลูก เนื่องจากชาวบานไมมีความรูความเขาใจในเรื่องสภาพที่ดินทำการเพาะปลูก จึงทำใหมีการลองผิดลองถูกในการเพาะปลูก

2) ปญหาที่ดินทำกิน อันเนื่องจากเชาที่ดินไมมีที่ดินเปนของตัวเอง ซึ่งเกิดจาก 2 พวก ไดแก พวกที่อพยพถิ่นฐานจากเดิมมาปกหลักอยูที่บานโคกมั่งงอย กับพวกขายที่ดินเปลี่ยนมือใหกับนายทุน หรือพวกชุมชนเดียวกัน

3) ขาดแหลงเงินทุนในการผลิต สืบเนื่องจากชาวบานไมสามารถเขาถึงแหลงเงินทุนที่ทางรัฐบาลสงเสริมใหเพราะตองใชหลักฐานเอกสารและหลักทรัพย์ในการค้ำ ซึ่งเปนการยุงยากในการกูเงินเพื่อจะมาทำการเพาะปลูกทางการเกษตร

4) ขาดความรูในเชิงเกษตรจากการที่ชาวบานในชุมชนไมรูเรื่องในการเพาะปลูกปศุสัตวทำให เกิดการลองผิดลองถูกในการเพาะปลูกในพื้นที่ทำใหเกิดปญหาอื่นๆตามมา

5) ปญหาละทิ้งที่ทำกินเนื่องจากสภาพแวดลอมสภาวะอากาศตลอดจนการทำการเพาะปลูกที่ผิดพลาด ทำใหตองละทิ้งถิ่นฐานไปหางานทำในเมือง

6) หนี้สินในและนอกระบบคอนขางมากเปนผลมาจากการการลงทุนที่ผิดพลาดการใชเงินฟุมเฟอยใชเงินเกินตัวเกินความจำเปนตลอดจนขาดความรูทางดานกฎหมายเปนผลทำใหมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นโดยที่รูและไมรูตัว

7) วางงานขาดอาชีพเสริมเมื่อหมดหนาฤดูเพาะปลูกชาวบานในชุมชนกอจะวางงานเปนผลทำใหเกิดปญหาอื่นๆตามมาซึ่งชาวบานตองอาชีพเสริมเพื่อที่จะมีรายไดจากการวางในชวงเพาะปลูก

8) ตนทุนการเพาะปลูกสูงจากสภาวะปจจุบันการเพาะปลูกในชุมชนเพิ่งพานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเพาะปลูกมากเกินไปทำให้ตนทุนการเพาะปลูกสูงเกินความจำเปนของการเพาะปลูกในแบบปกติ

9) การขาดตลาดและการตอยอดของการเพาะปลูกชาวบานเมื่อเพาะปลูกไดผลผลิตแลว ไมรูวาจะไปขายตลาดที่ไหนสวนใหญจะขายตลาดแถวบานหรือไมกอมีคนมารับซื้อทำให้เกิดการกดราคาผลผลิตให้ต่ำกวาทองตลาด ทำให้เกินการเสียเปรียบดานราคาของเกษตรกร

10) ปญหายาเสพติดชุมชนออนแอทำให้ยาเสพติดระบาดเข่าสูชุมชน

11) ปญหาการปลูกฝังของชนรุนหลัง เนื่องจากเยาวชนรุนหลังมีสังคมทางการศึกษาที่สูงขึ้นประกอบการสภาวะแวดลอมตางๆของสังคมในปจจุบันทำให้เยาวชนรุนหลังเกิดกระบวนการใน การคิดที่ไมสืบสานการทำงานแบบชนรุนกอนทำให้เกิดสภาวะความตอเนื่องของภาคการเกษตรเปนผลทำให้ภาคการเกษตรหยุดชะงัก ซึ่งเปนปญหาที่รายแรงตอการใชปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนารูปแบบจัดการตนเองให้ยั่งยืน

12) ปญหาการขาดความเขาใจในเศรษฐกิจพอเพียงจากการสำรวจพบวาชาวบานในชุมชนขาดความเขาใจในเศรษฐกิจพอเพียงโดยคิดวปรัชญานี้ทำแคพอมีพอกินไมเกิดใหร่ำรวยและพัฒนาตอไปไดซึ่งชาวบานในชุมชนบางสวนที่เขาใจกอจะทำในครัวเรือนเองไมเผยแพรหรือบอกตอเนื่องจากชาวบานไมมีความอดทนพอในการที่จะเห็นผลจึงทำให้เกิดปญหาตางๆตามมา

13) ปญหาการขาดจิตสำนึกของคนในพื้นที่ผลสำรวจพบวาคนในพื้นที่ขาดจิตสำนึกใน การรักษาของที่ตัวเองมีอยู เชนที่ดินทำกิน ภูมิปญญาในการเพาะปลูก ตลอดจนการรักบานเกิดถิ่นฐาน ทำให้เกิดการละทิ้งถิ่นฐานของตนเองไปทำเกิดปญหาเชน การทิ้งที่ดินทำกิน การขายที่ดินเพื่อไปอยูที่อื่น จนไปถึงในเรื่องการปลูกฝงความคิดที่ผิดๆ ใหชนรุนหลัง

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จากงานวิจัยผูวิจัยมีขอคิดเห็นเสนอแนะเพื่อเปนแนวทางในการพัฒนาตอไป จากการที่ชุมชนในใชวิสัยทัศน“หมูบานปลอดยาเสพติด ผลิตเกษตรอินทรีย ดำเนินวิถีตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียง” โดยใช 4 ยุทธศาสตร ที่จะนำพาหมูบานไปสูความสำเร็จตามวิสัยทัศน

ยุทธศาสตรที่ 1 การสรางภูมิคุมกันและปองกันแกไขปญหายาเสพติด โดยใหหมูบานมีการจัดอบรมอาสาสมัคร เฝาระวัง ตั้งดานตรวจและจัดเวรยามใน หมูบาน ใหความรูเกี่ยวกับกฎหมายและโทษของยาเสพติด จัดกรรมดานกีฬาหรือกีฬาสาน ความสัมพันธ เพื่อใหชาวบานในชุมชนมีสัมพันธที่ดีตอกันและแลกเปลี่ยนปญหาสิ่งกันและกัน

ยุทธศาสตรที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สงเสริมใหชุมชนในหมูบานมีกิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อบรมให ความรู ศึกษาดูงาน จัดฝกอบรมและรับการศึกษาดูงานในที่ตางๆ ภายในประเทศเพื่อนำความรูที่ไดมา ปรับพัฒนาใชกับหมูบาน

ยุทธศาสตรที่ 3 การพัฒนาการผลิตภายใตเกษตรอินทรีย จัดการฝกอบรมใหความรูเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย สงเสริมการใชสารอินทรียในการ ผลิต และคิดคนหรือนำนวัตกรรมใหมๆ มาปรับใชในการปองกันแมลงและปุยชีวภาพ

ยุทธศาสตรที่ 4 การพัฒนาแบบมีสวนรวม ควรสงเสริมการเชื่อมโยงผลประโยชนระหวางกลุมและบุคคลในชุมชนตลอดจนการ ทำงานเนนการมีสวนรวมทุกขั้นตอนใหเปนทีม เพื่อความสมานฉันทในกลุม ชุมชน โดยจัดกิจกรรมทำ รวมกันหรือจัดเปนกลุมเกษตรหลายๆ ดานเพื่อจะมาใชในหมูบานได้

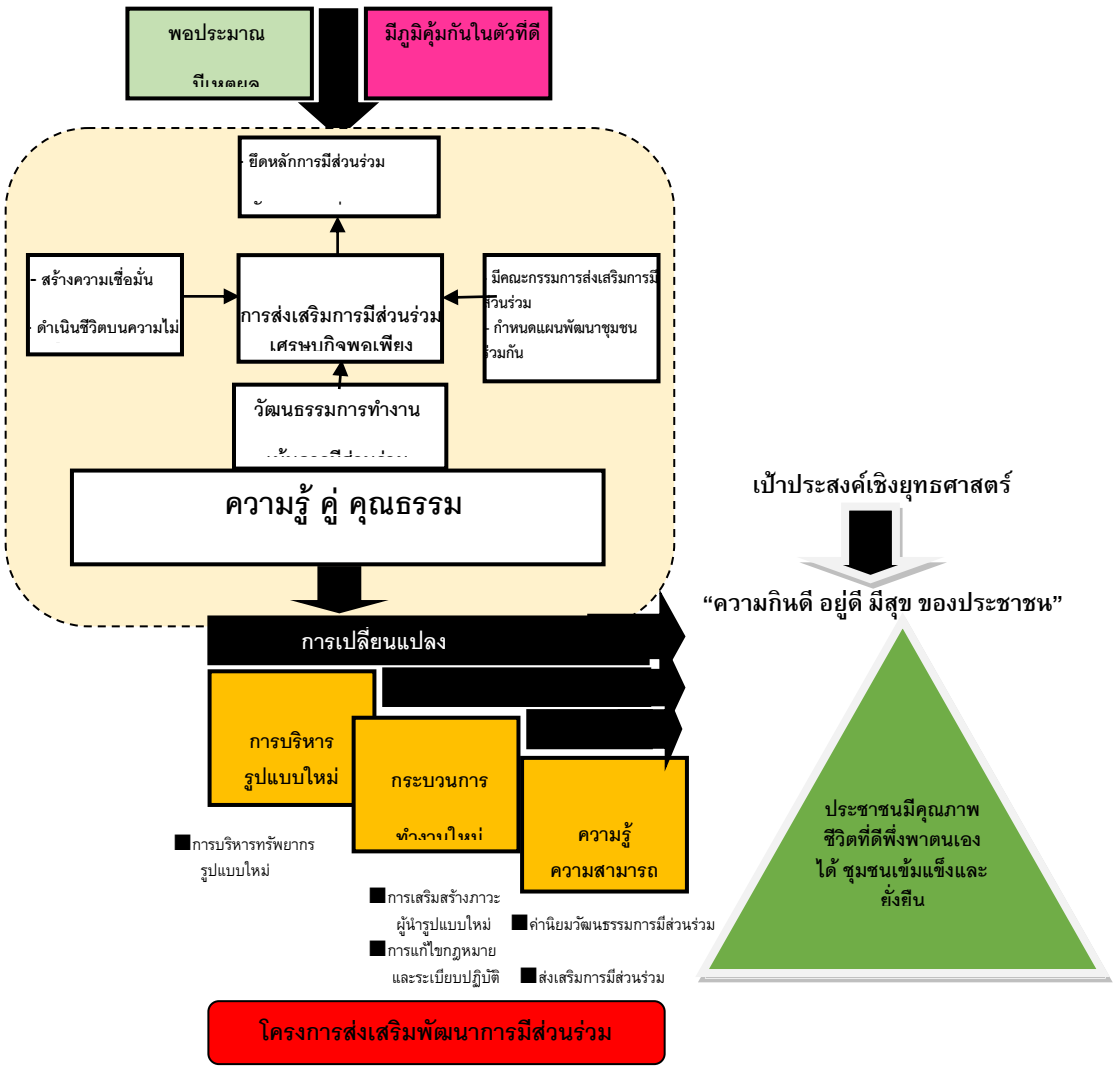
จึงทำใหชาวชุมชน กลุมผูนำในชุมชนนั้นมีวิสัยทัศนที่จะพัฒนาและแกไขปญหาตางๆที่ได กลาวมาขางตนนั้น โดยมีการประชุมกลุมชาวบาน มีการสอบถามขอคิดเห็นแลวนำผลมาวิเคราะหความ เปนไปได ที่จะพัฒนาชุมชนไปในทางที่ดีขึ้น ไดกำหนดวิสัยทัศนของชุมชนคือ “หมูบานปลอดยาเสพติด เกษตรอินทรีย ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง”

4. ปจจัยแหงความสำเร็จและรูปแบบในการส่งเสริมมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

“เศรษฐกิจพอเพียง” เปนปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจาอยูหัวทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแกพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกวา 25 ป ตั้งแตกอนเกิด วิกฤตการณทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังไดทรงเนนย้ำแนวทางการแกไขเพื่อใหรอดพน และสามารถ ดำรงอยูไดอยางมั่นคงและยั่งยืนภายใตกระแสโลกาภิวัฒนและความเปลี่ยนแปลงตางๆเพื่อความเปนอยู ในชุมชนที่ดีขึ้น การนอมนำหลักปรัชญามาประยุกตใชในชีวิตจึงเปนสิ่งสำคัญของชาวบานคลองคู ที่จะ นำมาสูความสำเร็จ ซึ่งชาวบานคลองคู มีผูนำและชาวบานที่มีความรูหลายๆดานที่จะชวยกันแกไขปญหา จากการดำเนินชีวิตหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากระดับบุคคลจนถึงกลุมที่เขมแข็งโดยปกติแลว คนในชุมชนมีการใชชีวิตแบบเรียบงายใชชีวิตแบบชนบท พออยู พอกิน ไมฟุมเฟอย ไมสรางหนี้สิน มีความรูจักกัน มีประเพณีที่งดงาม มีความสุขมีภูมิคุมกันทางสังคมอยางแนนแฟน และรูจักการเผยแพร ซึ่งถือวามีวิถีชีวิตและจารีตประเพณี แบบคนไทยที่งดงาม การประกอบอาชีพสวนใหญเปนอาชีพ เกษตรกรรมมีความเขาใจดวยประสบการณที่สรางสรรคจากรุนพอรุนแม มีความชำนาญในงานเกษตร อยูแลวเมื่อมีบางสวนใชเกษตรแบบผสมผสานแลวไดผลจึงเกิดกระบวนการเรียนแบบสรางกลุมอาชีพ สรางเครือขายเกิดเปนการเรียนรูเศรษฐกิจพอเพียงไดในที่สุดจึงทำให เกิดกระบวนที่ดำเนินชีวิตที่เรียนกันแบบคอยเปนคอยไปตั้งแตมีการชักชวน แนะนำในเรื่องงายๆจนเกิดเปนวิถีของชุมชนภายใตกฎระเบียบของชุมชมและกระบวนการเลียนแบบ ชวยเหลือความโอบออมเอื้ออารีตอกันและมีความสัมพันธที่ดีจนเปนวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม ไดในที่สุด

ดังนั้นรูปแบบในการส่งเสริมมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ในการบริหารชุมชนนั้นจะต้องทำอยางเปนระบบมีแบบแผน โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกตใชเพื่อที่จะจัดการบริหารชุมชนใหยั่งยืนตองขึ้นภายใตความมีเหตุผล คือ การมีหลักการมีสวนรวมแกไขปญหาชุมชนโดยมีการสรางคนรุนใหมขึ้นมาทดแทนใชความพอเพียงใหการดำรงชีวิตเลียนแบบอยางที่ดีเพื่อเปนแนวทางซึ่งมีผูนำชุมชนหรือปราชญชาวบานเปนต

นแบบ ใชกฎกติกาของสังคมเปนแนวทางการดำเนินชีวิตที่ทำใหเกิดความเปนระเบียบเรียบรอยโดยมีเงื่อนไขที่จะนำไปสูความสำเร็จ คือองคความรูจากปราชญภูมิปญญาทองถิ่นที่จะนำพาไปสูถึงความสำเร็จโดยมีหนวยงานภาครัฐและเอกชนสนับสนุนอีกทั้งชาวชุมชนตองดำเนินชีวิตอยางมีคุณธรรมตองขยันและอดทนเพื่อที่จะผานปญหาตางๆไปไดดวยดี ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 ภาพแผนผังแสดงแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

ที่มา : พัฒนาจากรูปแบบการพัฒนารูปแบบการประยุกตเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการตนเองอยางยั่งยืน กรณีศึกษา หมูบานคลองคู อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ของ สุชาติ แดงประไพ, 2559

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.92 ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.95 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.93 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.91 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.90 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2557 : 8) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาว่า หมายถึงกระบวนการที่รัฐบาลทาการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกันในเรื่องต่อไปนี้ เพื่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดทั้งความต้องการของชุมชน

2) ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน

3) ร่วมวางนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน

4) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

5) ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิผล

6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง และหน่วยงาน

7) ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลที่ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาวิทย์ กางการ (2554) ได้วิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสำโรงใต้ ได้แก่ ระดับการศึกษา และการเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมของกรรมการชุมชน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสำโรงใต้ได้แก่ เพศ อายุ การได้รับข่าวสาร และความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการชุมชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาในองค์กรมนุษย์ ยิ่งมีส่วนร่วมมากเท่าไหร่ยิ่งทำให้องค์กรนั้นๆ ประสบความสำเร็จและมีศักยภาพมากขึ้น สามารถจัดระเบียบองค์กรตามหลักเกณฑ์ได้อย่างเป็นระบบ รวมถึงองค์กรนั้นๆ มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นๆไป ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมงานต่างๆที่ขอบข่ายของโครงการขนาดใหญ่หรือเล็กอย่างไรล้วนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในด้านต่างๆ ทั้งด้านการระดมกำลังสติปัญญา กำลังกาย กำลังใจ หรือแม้กระทั่งกำลังทุนทรัพย์ก็ตามจึงทำให้กิจการงานหรือโครงการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ตามกำหนดเวลาที่วางไว้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัย

ได้นำผลงานการวิจัยดังกล่าวมาปรับใช้ โดยกำหนดปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมเป็นตัวแปรอิสระ และให้ความสำคัญตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ โคเฮน และอัพฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff)

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จากงานวิจัยผู้วิจัยมีขอคิดเห็นเสนอแนะเพื่อเปน แนวทางในการพัฒนาตอไป จากการที่ชุมชนใชวิสัยทัศน“หมูบานปลอดยาเสพติด ผลิตเกษตรอินทรีย ดำเนินวิถีตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียง” โดยใช 4 ยุทธศาสตร ที่จะนำพาหมูบานไปสูความสำเร็จตามวิสัยทัศน ยุทธศาสตรที่ 1 การสรางภูมิคุมกันและปองกันแกไขปญหายาเสพติด ยุทธศาสตรที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตรที่ 3 การพัฒนาการผลิตภายใตเกษตรอินทรีย ยุทธศาสตรที่ 4 การพัฒนาแบบมีสวนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัสสุรีย์ คูณกลาง (2554) ได้วิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น" พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลางความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในคณะกรรมการชุมชน อายุรายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะชุมชน ได้แก่ ชุมชนใจกลางเมืองหรือย่านการค้าชุมชนที่อยู่อาศัยขั้นกลางและสูง ชุมชนแออัด และชุมชนชานเมืองหรือกึ่งชนบทกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เปรียบเทียบค่าคะแนนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของคณะกรรมการชุมชนที่อาศัยในชุมชนที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ได้แก่ชุมชนใจกลางเมืองหรือย่านการค้าชุมชนที่อยู่อาศัยขั้นกลางและสูง ชุมชนแออัด และชุมชนชาน เมืองหรือกึ่งชนบท พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้านของการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่า ด้านสังคม ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารและจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อยและผลการวิจัยของ ดวงพร แสงทอง (2552) ได้วิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี" พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากสื่อแหล่งต่างๆ สื่อที่เปิดรับมากที่สุด และกระทำเป็นประจาคือการพูดคุยกับบุคคลอื่น เช่นเพื่อนบ้าน ในขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วมหากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ร่วมคิดกำหนดความต้องการ ร่วมดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมปฏิบัติตามและการประเมินผล ตลอดจนการร่วมตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ประชาชนที่มีอาชีพ สถานภาพ ระดับการเปิดรับสื่อ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่น การรณรงคการปลูกพืชผสมผสานควบคูกับการทำนา การปลูกพืชสวนครัว เชน กระเพรา, มะกรูด, มะนาว และยังกินไดเพื่อลดรายจาย

2. รูปแบบในการส่งเสริมมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลโคกมั่งงอย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ในการบริหารชุมชนนั้นจะต้องทำอย างเปนระบบมีแบบแผน โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกตใชเพื่อที่จะจัดการบริหารชุมชนใหยั่งยืนตองขึ้นภายใตความมีเหตุผล

เอกสารอ้างอิง

ดวงพร แสงทอง. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี.** หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ธนาวิทย์ กางการ. (2554). **การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ภัสสุรีย์ คูณกลาง. (2554). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.** มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภัทรา บุญปัญญโรจน์. (2550). **ภาวะบริโภคนิยมของวัยรุ่นไทย: ปัจจัยผลักดันสู่สังคมไทย.** วารสารรามคำแหง. ฉบับมนุษยศาสตร์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 1: 1-2.

สุชาติ แดงประไพ. (2559). **รูปแบบการพัฒนารูปแบบการประยุกตเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการตนเองอยางยั่งยืน กรณีศึกษาหมูบานคลองคู อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.** จังหวัดพิษณุโลก.